

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W GLIWICACH
ZA ROK 2013**

POWIATOWY RAPORT ROCZNY

II/P/2013

CZEŚĆ I

Gliwice 2014

*Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła*

Opracowanie: © Andrzej Kasperek

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	4
II. Analiza i diagnoza	7
1. Bezrobocie i oferty pracy według zawodów	7
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	12
3. Podsumowanie.....	15
Załączniki.....	17
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w Gliwicach. Stan na koniec 2013 roku.	
Załącznik nr 2. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w Gliwicach w 2013 roku.	
Załącznik nr 3. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Gliwicach w 2013 roku.	
Załącznik nr 4. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach w 2013 roku.	
Załącznik nr 5. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Gliwicach w 2013 roku.	

WSTĘP

Powiatowy raport pn. „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach w 2013 roku” realizowany jest na podstawie zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nakładają na samorządy powiatowe „opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia”¹ oraz na systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01). W raporcie stosowana jest klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca od 1 lipca 2010 r.²

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH³

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym m.in:

- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),⁴**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997)⁵.

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

---

¹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 nr 69 poz. 415 z późniejszymi zmianami), Art. 9

² Od 1 lipca 2010 r. obowiązuje klasyfikacja zawodów i specjalności wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537).

³ Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

⁴ J.Rittau, A.Kasparek, R.Rewkowski „Monitoring rynku pracy Gliwic, Knuruwa i Pyskowic z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych; Gliwice 1994-97” Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic; Gliwice 1998

⁵ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – II/P)

Źródłem informacji do opracowania części I RAPORTU – II/P/2013 są:

- wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” i załącznika 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- roczne raporty zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach od roku 2005.

Mierniki stosowane do monitoringu

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2013 roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2013 roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \quad (2) \quad \bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w zawodzie k

2) Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

$\bar{O}_I^k$, $\bar{B}_I^k$ są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe,**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),**

$W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe**

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej ($\bar{N}_I^k$), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1$,   **zawód jest nadwyżkowy,**

$\bar{N}_I^k < -1$,   **zawód jest deficytowy ,**

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$,   **zawód jest zrównoważony**

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k=0$ i $\bar{B}_I^k=0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,

3) *Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k* ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (5)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec 2013 roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec 2013 roku.

Przyjęto, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę w szkole lub na uczelni wyższej, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W Gliwicach na koniec 2013 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 7593 (wzrost o 4% w stosunku do roku 2012). Kobiety stanowiły 52% ogółu bezrobotnych (spadek o 1 punkt procentowy w porównaniu z rokiem 2012) (patrz *Tabela 1*). Niepokojący jest wzrost liczby osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, stanowili oni ponad ¼ wszystkich bezrobotnych.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Gliwicach na koniec lat 2013 i 2012

	rok	ogółem bezrobotnych	w tym				
			kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
liczba bezrobotnych	2013	7593	3939	181	110	2003	1092
	2012	7293	3865	143	94	1660	963
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	2013	100%	52%	2%	1%	26%	14%
	2012	100%	53%	2%	1%	23%	13%
odsetek kobiet w danej grupie bezrobotnych	2013	-	52%	-	61%	-	55%
	2012	-	53%	-	66%	-	58%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Zdecydowanie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych - podobnie jak w poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%). Znaczny odsetek (prawie 9%) stanowiły osoby o zawodzie „Sprzedawca – 522301”.

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w Gliwicach na koniec 2013 roku

kod zawodu	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	ogółem bezrobotnych	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy	
					ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
000000	Bez zawodu	1283	16,9%	17,0%	17,1%	13,6%	5,1%	4,6%
522301	Sprzedawca	663	8,7%	15,7%	3,9%	5,5%	9,5%	16,7%
722204	Ślusarz	223	2,9%	0,3%	-	-	3,2%	0,3%
931301	Robotnik budowlany	142	1,9%	-	-	-	2,2%	-
911207	Sprzątaczką biurową	135	1,8%	3,4%	-	-	3,0%	5,3%
432103	Magazynier	114	1,5%	1,0%	2,8%	1,8%	1,7%	1,7%
411004	Technik prac biurowych	113	1,5%	2,6%	-	-	2,6%	4,3%
331403	Technik ekonomista	104	1,4%	2,3%	-	-	1,8%	2,8%
711202	Murarz	98	1,3%	0,1%	-	-	1,2%	0,1%
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	80	1,1%	0,8%	-	-	0,5%	0,3%
	Razem 10 zawodów	2955	38,9%	43,0%	23,8%	20,9%	31,0%	36,1%

* odsetek w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Dziewięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generowało prawie 40% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (patrz *Tabela 2*).

Tabela 3. Struktura i ranking zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Gliwicach na koniec 2013 roku

lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów w stosunku	
			ogółem	absolwentów	do ogółu bezrobotnych absolwentów	do ogółu bezrobotnych w zawodzie
1	000000	Bez zawodu	1283	31	17,1%	2%
2	522301	Sprzedawca	663	7	3,9%	1%
3	432103	Magazynier	114	5	2,8%	4%
4	216101	Architekt	29	5	2,8%	17%
5	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	10	5	2,8%	50%
6	235107	Pedagog	28	4	2,2%	14%
7	242217	Specjalista administracji publicznej	18	4	2,2%	22%
8	228203	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	5	4	2,2%	80%
9	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	76	3	1,7%	4%
10	213106	Biotechnolog	7	3	1,7%	43%
11	263401	Psycholog	4	3	1,7%	75%
Razem dla 11 zawodów					41%	

* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych
źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (patrz *Tabela 1*). Pomimo faktu, iż absolwenci zarejestrowani są w 98 zawodach, to tylko 11 z nich generuje ponad 40% bezrobotnych w tej grupie (patrz *Załącznik 1* i *Tabela 3*).

Tabela 4. Struktura i ranking 10 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, w Gliwicach na koniec 2013 roku

lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek*	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	522301	Sprzedawca	663	190	9,5%	29%
2	000000	Bez zawodu	1283	103	5,1%	8%
3	722204	Ślusarz	223	64	3,2%	29%
4	911207	Sprzątaczką biurową	135	60	3,0%	44%
5	411004	Technik prac biurowych	113	53	2,6%	47%
6	931301	Robotnik budowlany	142	45	2,2%	32%
7	331403	Technik ekonomista	104	36	1,8%	35%
8	432103	Magazynier	114	34	1,7%	30%
9	962902	Dozorca	55	32	1,6%	58%
10	711202	Murarz	98	25	1,2%	26%

* odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Wśród zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, aż pięć z nich: *sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką, technik prac biurowych (pracownik biurowy) i technik ekonomista (asystent ekonomiczny)* oraz grupa *bez zawodu* utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku (patrz Tabela 4).

Tabela 5. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Gliwicach na koniec 2013 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek**	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	422301	Operator centrali telefonicznej	12	9	0,4%	75%
2	242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	24	14	0,7%	58%
3	962902	Dozorca	55	32	1,6%	58%
4	541306	Portier	25	14	0,7%	56%
5	721207	Spawacz ręczny gazowy	13	7	0,3%	54%
6	911206	Salowa	36	19	0,9%	53%
.....						
115	000000	Bez zawodu	1283	103	5,1%	8%
.....						
119	422402	Technik hotelarstwa	15	0	0%	0%
120	243107	Specjalista do spraw reklamy	12	0	0%	0%
121	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	10	0	0%	0%
122	263204	Socjolog	10	0	0%	0%

* w rankingu umieszczono zawody (122), w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych

** odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

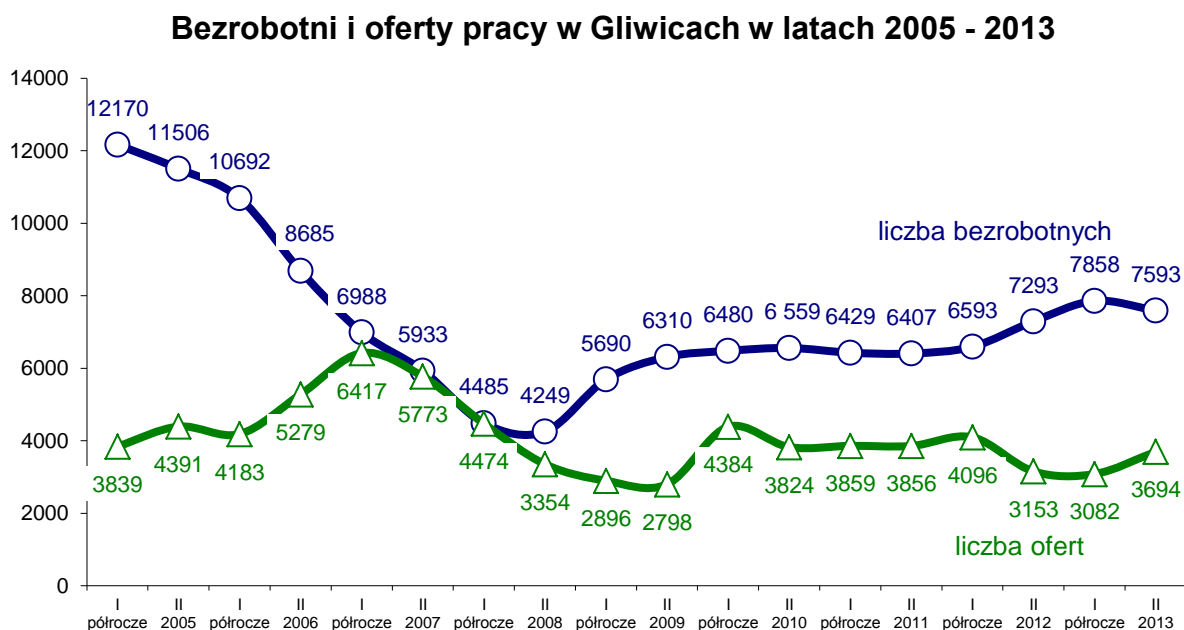
źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród 917 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Gliwicach na koniec 2013 roku, dla 101 (11%) wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100% (tzn. wszyscy bezrobotni byli zarejestrowani powyżej 12 miesięcy). Ale w 77 % z nich zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną (patrz Załącznik 4). Spośród zawodów, w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych, dla czterech z nich wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0%. Duża liczba osób bezrobotnych bez zawodu, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia (patrz Tabela 5).

Lata 2005 - 2008 charakteryzowały się systematycznym spadkiem liczby bezrobotnych oraz wzrostem liczby ofert pracy. Po okresie wzrostu liczby ofert pracy w latach 2005 – 2007, ich liczba w kolejnych trzech latach zdecydowanie malała. Po dwuletnim okresie względnej stabilizacji liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz ofert pracy w 2012 roku nastąpił wyraźny wzrost liczby bezrobotnych przy równoczesnym spadku liczby ofert pracy, który utrzymał się do połowy roku

2013. W drugiej połowie roku 2013 nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych (7593) przy równoczesnym wzroście liczby ofert pracy (6776).

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *magazynier* (ponad 6% wszystkich ofert) *robotnik budowlany* i *robotnik gospodarczy* (patrz Tabela 6). Trzy zawody: *robotnik budowlany*, *sprzedawca*, *technik prac biurowych* (*pracownik biurowy*) znajdowały się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku niezmiennie od 2005.

Tabela 6. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie ofert pracy w Gliwicach w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
432103	Magazynier	426	6,3%
931301	Robotnik budowlany	373	5,5%
515303	Robotnik gospodarczy	349	5,2%
522301	Sprzedawca	256	3,8%
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	197	2,9%
911207	Sprzątaczką biurową	190	2,8%
411004	Technik prac biurowych	171	2,5%
911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	163	2,4%
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	148	2,2%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	142	2,1%
Razem dla 10 zawodów			36%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Analiza struktury osób bezrobotnych oraz ofert pracy w 2013 roku według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) pokazuje, że największa liczba osób bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (prawie 26% ogółu bezrobotnych), *Przetwórstwo przemysłowe* (ponad 25%) oraz *Budownictwo* (prawie 13%). Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (ponad 21% wszystkich ofert), *Przetwórstwo przemysłowe* (prawie 19%) oraz *Budownictwo* (prawie 18%) - patrz Tabela 7.

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych oraz ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w Gliwicach w 2013 roku

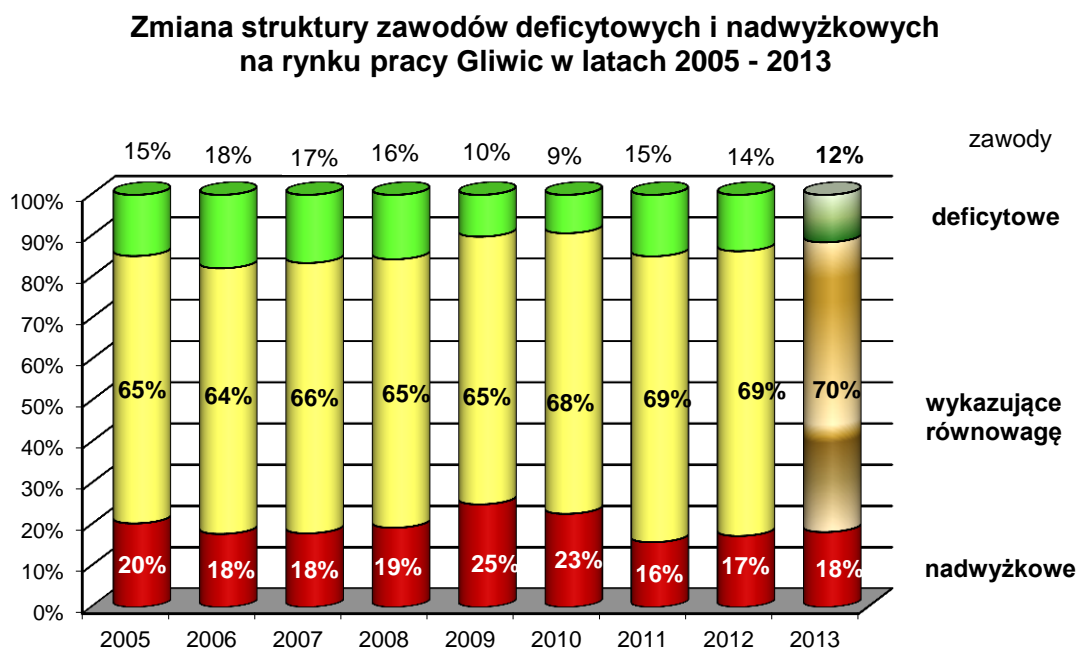
Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w 2013r.	stan w końcu 2013r.	zgłoszone w 2013r.	stan w końcu 2013r.
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2214	1453	769	28
Przetwórstwo przemysłowe	2175	1454	1281	110
Budownictwo	1098	824	1200	109
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	654	371	1456	68
Transport i gospodarka magazynowa	478	332	395	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	311	241	264	8
Pozostała działalność usługowa	201	125	133	1
Edukacja	198	130	216	2
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	195	211	241	17
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	178	161	76	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	168	154	166	12
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	147	117	109	11
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	138	59	138	1
Informacja i komunikacja	122	93	153	31
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	78	28	15	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	75	46	111	53
Górnictwo i wydobywanie	71	48	8	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	49	42	42	1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11	10	3	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁶ dla Gliwic, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz *Załącznik 3 i 4*), zidentyfikowano w 2013 roku 356 elementarnych grup zawodowych oraz 1052 zawodów/specjalności. W 82% (864) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 40% (421) zarejestrowano oferty pracy.

Wykres 2.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁷. Zawody wykazujące równowagę stanowiły 70%⁸ ogólnej liczby zawodów (patrz *Wykres 2*). Nie wpływały one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy. Zawody deficytowe - czyli poszukiwane na rynku pracy - stanowiły 12% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe - tzn. takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie - stanowiły 18% wszystkich zawodów (patrz *Wykres 2*). Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu (patrz *Tabela 2*).

Tabele 8 i 9 przedstawiają 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów. Wśród nich aż 9 jest na poziomie wykształcenia wyższego. Połowa zawodów była w pierwszej 30 rankingu zawodów nadwyżkowych również w roku 2012.

⁶ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

⁷ Patrz str. 6

⁸ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody niebędące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w 2013 roku - fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu równego zero)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
			liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
1	000000	Bez zawodu	0	173,92	173,92	0
2	723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0	7,42	7,42	0
3	741290	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	0	4,83	4,83	0
4	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	3,25	3,25	0
5	263204	Socjolog	0	3,08	3,08	0
6	422402	Technik hotelarstwa	0	2,67	2,67	0
7	242217	Specjalista administracji publicznej	0	2,25	2,25	0
8	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	2,25	2,25	0
9	711502	Cieśla szalunkowy	0	2,08	2,08	0
10	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	2,08	2,08	0
11	731402	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	0	2,00	2,00	0
12	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0	1,92	1,92	0
13	325511	Technik ochrony środowiska	0	1,92	1,92	0
14	713101	Malarz - tapeciarski	0	1,92	1,92	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w 2013 roku - fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu różnego od zera)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
			liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
1	331403	Technik ekonomista	0,08	11,83	11,75	0,007
2	235107	Pedagog	0,08	4,33	4,25	0,0192
3	216101	Architekt	0,08	3,83	3,75	0,0217
4	263102	Ekonomista	0,17	6,92	6,75	0,0241
5	214390	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	0,08	2,92	2,83	0,0286
6	723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,17	5,58	5,42	0,0299
7	512002	Kucharz małej gastronomii	0,25	7,67	7,42	0,0326
8	333107	Technik logistyk	0,08	2,25	2,17	0,037
9	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,25	6,17	5,92	0,0405
10	911206	Salowa	0,17	3,58	3,42	0,0465
11	751204	Piekarz	0,33	7,00	6,67	0,0476
12	334306	Technik administracji	0,25	5,17	4,92	0,0484
13	228301	Fizjoterapeuta	0,08	1,67	1,58	0,05
14	911202	Palacz pieców zwykłych	0,08	1,58	1,50	0,0526
15	752205	Stolarz	0,17	3,00	2,83	0,0556
16	351203	Technik informatyk	0,50	8,08	7,58	0,0619

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 10 i 11 przedstawiają 30 najbardziej deficytowych zawodów. Wśród nich tylko dwa (*Asystent prawny - 261901* i *Pośrednik w obrocie nieruchomościami - 244101*) są na poziomie wykształcenia wyższego.

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w 2013 roku - fragment
(przy zarejestrowanych bezrobotnych)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
			liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
1	341202	Opiekun osoby starszej	10,00	0,08	-9,92	120
2	722315	Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem	7,08	0,08	-7,00	85
3	332201	Ekspozytor towarów (merchandiser)	6,42	0,08	-6,33	77
4	422701	Ankieter	5,17	0,17	-5,00	31
5	244101	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	3,17	0,17	-3,00	19
6	932901	Konserwator części	3,83	0,25	-3,58	15,3333
7	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	2,17	0,17	-2,00	13
8	811104	Operator koparki	1,00	0,08	-0,92	12
9	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	1,92	0,17	-1,75	11,5
10	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	12,33	1,08	-11,25	11,3846
11	721204	Spawacz metodą MAG	8,25	0,75	-7,50	11
12	711601	Brukarz	7,58	0,75	-6,83	10,1111
13	313990	Pozostali kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,50	0,25	-2,25	10
14	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,83	0,08	-0,75	10
15	241307	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2,33	0,25	-2,08	9,3333
16	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	2,33	0,25	-2,08	9,3333
17	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	3,08	0,33	-2,75	9,25
18	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	13,58	1,50	-12,08	9,0556
19	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	1,50	0,17	-1,33	9
20	912202	Operator myjni	1,25	0,17	-1,08	7,5
21	332490	Pozostali pośrednicy handlowi	1,83	0,25	-1,58	7,3333
22	961302	Robotnik placowy	3,83	0,58	-3,25	6,5714
23	821105	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,50	0,08	-0,42	6
24	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	9,67	1,67	-8,00	5,8
25	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	0,92	0,17	-0,75	5,5
26	711404	Zbrojarz	3,08	0,58	-2,50	5,2857
27	132404	Kierownik magazynu	0,42	0,08	-0,33	5
28	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej	0,42	0,08	-0,33	5
29	722205	Ślusarz galanterii metalowej	0,42	0,08	-0,33	5
30	515303	Robotnik gospodarczy	29,08	6,25	-22,83	4,6533

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w 2013 roku - fragment
(przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
			liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
1	712202	Glazurnik	3,42	0	-3,42	MAX
2	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	1,92	0	-1,92	MAX
3	741104	Elektryk budowlany	1,50	0	-1,50	MAX

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- Liczba osób bezrobotnych z terenu Gliwic, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach wynosiła 7593 (wzrost o 4% w stosunku do roku 2012).
- Bezrobotne kobiety stanowiły 52% ogółu bezrobotnych (spadek o 1 punkt procentowy w porównaniu z rokiem 2012).
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu poprzednich lat - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%).
- Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- Pięć zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy: *sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką, technik prac biurowych (pracownik biurowy) i technik ekonomista (asystent ekonomiczny)* oraz grupa *bez zawodu* utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku.
- W roku 2013 zarejestrowano w PUP 6776 ofert pracy z zakładów pracy Gliwic.
- Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *magazynier* (ponad 6% wszystkich ofert) *robotnik budowlany* i *robotnik gospodarczy*.
- Trzy zawody: *robotnik budowlany, sprzedawca, technik prac biurowych (pracownik biurowy)* znajdowały się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku niezmiennie od 2005.
- Największa liczba bezrobotnych (według sekcji PKD) - była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (prawie 26% ogółu bezrobotnych), *Przetwórstwo przemysłowe* (ponad 25%) oraz *Budownictwo* (prawie 13%).
- Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (ponad 21% wszystkich ofert), *Przetwórstwo przemysłowe* (prawie 19%) oraz *Budownictwo* (prawie 18%).
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano w 2013 roku 356 elementarnych grup zawodowych oraz 1052 zawodów/specjalności.

- W 82% (864) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 40% (421) zarejestrowano oferty pracy.
- Zawody wykazujące równowagę, niewpływające na zmiany na rynku pracy, stanowiły 70% wszystkich zawodów.
- Zawody deficytowe stanowiły 12% wszystkich zawodów.
- Najbardziej deficytowymi zawodami w 2013 roku były: *Opiekun osoby starszej, Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem i Ekspozytor towarów.*
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 18% ogólnej liczby zawodów. Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu.
- Najbardziej nadwyżkowymi zawodami w 2013 roku były: *Technik ekonomista, Pedagog, Architekt.*